

## Консервационна политика, свързана с качеството на ресурсното законодателство и нормативна база

Примери за неприродосъобразни политики и разрушения на биологичното и ландшафтното разнообразие в Националните паркове

### Новите “супер ски-курорти” в България застрашават националното богатство на България

#### Изготвил:

Цвета Христова

Екологично сдружение "За Земята"

Тел.: 02/ 851 86 20

e-mail: info@zazemiata.org

www.zazemiata.org



Наблюдава се тревожна тенденция за построяване на огромни ски-курорти в българските планини в и близост до национални паркове. Процесът е в разрез с поетите от страната ангажименти в процеса на присъединяване към Европейския съюз и в рамките на международни конвенции и споразумения, касаещи спиране загубата на биологичното разнообразие до 2010 година и устойчивото развитие. Засягат се защитени територии съгласно българското законодателство, мразата от защитени територии “Натура 2000”, Орнитологично важни места, Корине сайтове с огромно значение за съхранение на флората, фауната и хабитати. Последен пример са проектите за ски-курорти “Ски-зона с център Банско”, Добринище (Пирин), Курортно туристеска локализация “Самоков-Боровец – Бели Искър”, проект “Паничище –Езерата- вр. Кабул” (Рила), вр.Вежен, вр.Ком (Стара планина); Перелик, Пампорово, “Велинград - Ракитово-вр. Сюткя” (Родопи) и др.

#### Кратко представяне на проектите за ски-курорти:

- “Ски-зона с център Банско”

През 2001 г. смесено акционерно дружество с участие на Община Банско инвестира в трикратно разширение на съществуващата ски-зона Банско. При разрешени 100 ха бяха построени писти на територия между 200 и 300 ха в сърцето на Национален парк “Пирин” в непосредствена близост до двата резервата “Юлен” и “Баюви дупки-Джинджирица”. Министерството на околната среда и водите и Министерски съвет нарушавайки всички разпоредби на българското и международното законодателство, неправомерно разреши, а впоследствие и не успя да осъществи контрол за спазване на предписанията си в решенията по оценка на въздействие върху околната среда в ски-зоната. В резултат на това през 2004 г. бяха установени ерозия, голи сеч между 200 и 300 дка девствени гори, нарушаване на местообитания и застрашаване на редки видове. По думите на акад. Александър – Директор на Института по горите към БАН, в ски-зоната има екологична катастрофа. Наложен е монопол от акционера в района и развитието на дребния и среден бизнес е въпрепятствано. Шири се безразборно строителство на частни хотели в Банско, не са решени проблемите с инфраструктурата, вкл. канализация, електро- и водоснабдяване.

- “Курортно-туристическа локализация “Самоков – Боровец - Бели Искър”

При 20 % средна годишна заетост на сега съществуващия курорт Боровец Министерски съвет и Община Самоков планират трикратно му разширяване. 58 % (138 ha) от новия курорт ще навлиза в територията на Национален парк “Рила” и “Централен Рилски резерват”. Ще бъдат засегнати местообитания и видове, защитени от Приложения 1 и 3 на ЗБР: клекови, тисови и бялмурови съобщества, местообитания на дива коза, глухар, скален орел, мечка, вълк и др. защитени

видове. Инвеститор ще бъде смесено акционерно дружество с 51 % на "Контракт 99" ЕООД и 12 % участие на Община Самоков, което предполага превес на частния над общинския интерес.

- **Ски-комплекс "Паничище-Езерата-връх Кабул"**

Изготвеният общ устройствен план на ски-комплекса предвижда изграждане на мащабен ски-комплекс с навлизане в територията на Национален парк "Рила". Инвеститори са Община Сапарева баня и "Рила Спорт" АД.

- **Ски-курортът в подножието на връх Вежен**

Ски-курортът в подножието на връх Вежен – с. Рибарица и Дивчовото ще засегне пряко национален парк "Централен Балкан" и резерватите Царичина и Боатин и съхраняваните в тях вековни букови гори. Инвеститор е смесено дружество между "Фронтинер" АД и Община Тетевен.

- **Ски-комплекс край връх Ком**

Застрояване на ски-комплекс от 97 ха край връх Ком на територията на бъдещия парк Северозападна Стара планина предлагат на Община Берковица, фирмите "Глобъл мениджмънт венчърс", "Домекском" и "Олимп".

- **Ски-комплекс "Перелик"**

Проектът предвижда застрояване на ски-съоръжения на 2197 ха и свързване на Пампорово с Смолян, Стойките, Гела, Широка лъка и други села на територията на бъдещия природен парк "Западни Родопи".

#### **Нарушаване на законодателство:**

Посочените проекти за ски-курорти нарушават редица международни конвенции и поетите от страната ангажименти в процеса на присъединяване към Европейския съюз, както и вътешното законодателство: Закона за устройство на територията, Закон за биологично разнообразие, Закона за защитените територии, Закона за опазване на околната среда, Плановите за управление на националните паркове "Централен Балкан", "Пирин" и "Рила", Наредба за екологична оценка и др. нормативни актове. Неправомерно се разходват предвидените за селски туризъм средства от европейски предприединителни фондове (САПАРД, мярка 3 и ФАР ) за финансиране на големи ски-курорти като Банско, Пампорово и др.

България е една от страните в Европа с най-голяма разнообразие на живия свят, като в същото време защитените територии представляват само 5% от страната. **При реализиране на част от изброените проекти и при сега съществуващите ски-курорти в България ще предлага над 200 км ски-писти !!!**

Доклад на Програмата на ООН за околна среда (UNEP), публикуван през декември 2003 г. показва, че много ски курорти са изправени пред икономически затруднения и дори фалит поради глобалното затопляне в климата на планетата. Според един от сценариите, ски курортите, разположени под 1500 м н.в. ще станат ненадеждни през следващите 30-50 години в резултат на глобалното затопляне. Около 60 % от швейцарските ски-курорти ще се считат нерентабилни. */Източник: UNEP News Release 2003/68/.* Общественият интерес се накърнява силно не само от унищожението на дивата природа, но и от неконтролно управление нба ски-курортите от смесените акционерни дружества, с над 50 % частен капитал с 15 до 18 % участие на общините.

*Имайки предвид нуждата и задължението от запазването на дивата природа, спазването на националното и международно законодателството, отчитане на обществения интерес и устойчивото развитие, както и глобалното затопляне и промените в климата ние, природозащитните неправителствени организации настояваме за прекратяване разработването на планове и проекти за ски-курорти в България без да е извършен комплексен анализ и стратегическа оценка на въздействието върху природата. Настояваме отговорните институции да насърчават развитието на щадящи природата форми на туризъм.*